

SZAKDOLGOZAT

Kovács László
Mezőgazdasági mérnöki szak

Gödöllő
2023

Dolgozat címe: A méhanyák tartalékolásának vizsgálata

A dolgozatot készítő hallgató neve: Kovács László

Mezőgazdasági mérnöki szak, alap képzés, leveleő munkarend

Állattenyésztési Tudományok Intézet, Állattenyésztés-technológiai és Állatjóléti Tanszék

Belső témavezető: Szabó Rubina Tünde, tudományos munkatárs, Állattenyésztési Tudományok Intézet, Állattenyésztés-technológiai és Állatjóléti Tanszék

Magyarországon 2022-ben 84 hivatalos méhtenyésztő több mint 100 000 db pázrott méhanyát nevelt fel és értékesített. A szakmában előfordul az időszakos túltermelés, ilyenkor akár több száz méhanyát kell eltartani addig, amíg nem sikerül őket értékesíteni. Ebben az esetben felmerül a kérdés: hogyan tartalékoljuk el a méhanyákat úgy, hogy a vásárló ugyanúgy egy megbízható teljesítményű anyát kapjon?

Kutatásomban anyátlan tartalékoló családokat használtam a méhanyák tartalékolására. Célom az volt, hogy összehasonlítsam a tartalékolt és a pároztatóból frissen kiszedett méhanyák teljesítményét. Az összehasonlítás alapja a petezés megkezdésének ideje volt.

A kísérlet során 40 darab egységes állapotú családnál anyaváltást végeztem és behelyeztem hozzájuk 10 darab 23 napig tartalékolt, 10 darab 17 napig tartalékolt, 10 darab 10 napig tartalékolt és 10 db 0 napig tartalékolt méhanyát, összesen tehát 40-et. A méhanyákat erre a célra kialakított zárkákban helyeztem be a kaptárba. Három nap után olyan állásba helyeztem a zárkákat, hogy a méhek a cukorlepényt elfogyasztva hozzáférjenek az anyákhoz. A zárkák kinyitásától fogva eltelt második naptól kezdve naponként ellenőriztem a méhanyák petőzését.

Az elfogadott méhanyák 88,6%-a már a kiengedéstől számított második napon megkezdte a petézést és a negyedik napra az összes elfogadott anya petézett. A 40 család közül 5 nem fogadta el a behelyezett méhanyát, ebből 4 a kontroll csoportból való volt.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy a tartalékolás nincs rossz hatással a méhanyák petezésére. A tartalékolt anyákat összehasonlítva a pároztatóból frissen kiszedettekkel, nem találtam különbséget petezés megkezdésére vagy minőségére nézve. A nem elfogadott

méhanyák arányából feltételeztem, hogy a tartalékolt anyákat szívesebben fogadják a családok.

A kutatás alapján az anyátlan családban való tartalékolás biztonságos módszer, de némi veszteséggel jár. Az így tartalékolt anyák teljesítménye nem csökken és a méhek szívesen fogadják őket.